

Specificaties diagnostische regel ‘werkdruk-werkstress in de bouw’, onderdeel van de PAGO⁺-vragenlijst (2019) van Vollandis

© SKB, Amsterdam, 15 juli 2020

1. Inleiding

De door Vollandis nieuw ontwikkelde PAGO⁺-vragenlijst 2019 heeft consequenties voor de diagnostische regel ‘werkdruk-werkstress in de bouw’. Sommige vraagstellingen zijn veranderd en meestal zijn de antwoordopties uitgebreid van twee naar vier of vijf mogelijkheden. De PAGO⁺-vragenlijst kent ook uitbreidingen die bruikbaar zijn voor de diagnose van werkdruk en werkstress. Voor de update van de diagnostische regel zijn nieuwe vragenclusters geselecteerd en nieuwe afkappunten bepaald (zie bijlage). Hiervoor zijn de data van een pilot gebruikt. In 2020 is de diagnostische regel geëvalueerd op basis van bij 12.000 uitgevoerde PAGO's. Het aantal signalen dat nodig is voor de conclusie sterk verhoogde werkdruk is verminderd.

2. De nieuwe Regel

De uitkomst van de Regel is vijfledig:

1. Werkdruk

Minimaal drie signalen uit het vragencluster ‘Werktaken’ duidt op hoge taakeisen. Dit noemen we verhoogde werkdruk. Hoge taakeisen in combinatie met minimaal **twee signalen** over de ‘Werkomgeving’ of **één signaal** over ‘Invloed’ duidt op sterk verhoogde werkdruk.

2. Stressverschijnselen

Minimaal één signaal uit het vragencluster ‘Stress en vermoeidheid’ duidt op een verhoogd stressniveau. Dit verhoogde stressniveau in combinatie met minimaal twee signalen over ‘Vitaliteit’ duidt op een sterk verhoogd stressniveau. Een (sterk) verhoogd stressniveau in combinatie met (te) hoge werkdruk duidt op werkstress.

3. Indicatie voor interventie

De combinatie van de uitkomsten op **Werkdruk** en **Stressverschijnselen** bepalen samen de indicatie voor een interventie in vier categorieën, met de stoplichtkleuren: groen, oranje, rood en donkerrood. Bij de laatste drie uitkomsten zijn vervolgacties geïndiceerd.

	Stressverschijnselen		
Werkdruk	Laag	Verhoogd	Sterk verhoogd
Lage werkdruk	geen actie	preventie	preventie / curatie
Verhoogde werkdruk	geen actie	preventie	preventie / curatie
Sterk verhoogde werkdruk	preventie	preventie / curatie	preventie/curatie of doorverwijzen

4. Psychische aandoening

Indien er sprake is van een psychische aandoening waarvoor de werknemer in behandeling is en de medewerker heeft voldoende baat bij de behandeling wat betreft (werk)stress, kan dit een contra-indicatie zijn voor interventies door de bedrijfsarts.

5. Buffers en overige stressoren

Bij een indicatie voor interventie signaleert de nieuwe regel ook de factoren, die ervoor zorgen dat een medewerker die werkdruk ervaart minder snel of juist sneller stressklachten zal ontwikkelen. Sociale steun is hier een belangrijk voorbeeld van.

Bijlage.

Geselecteerde PAGO⁺-vragenclusters en signaaldrempels voor de Diagnostische regel Werkdruk en Werkstress

WERKDruk

Werktaken

 uur				
		nooit	soms	vaak	altijd
11	Hoeveel uur werkt u gemiddeld per week (inclusief overwerk)?				
14	Hoe vaak werkt u in nacht- of ploegdienst?	☐	☐	☐	☐
74	Werkt u onder tijdsdruk?	☐	☐	☐	☐
75	Heeft te veel werk te doen	☐	☐	☐	☐
76	Moet u extra hard werken om iets af te krijgen?	☐	☐	☐	☐
77	Moet u tijdens uw werk intensief nadenken?	☐	☐	☐	☐
78	Moet u zich concentreren om uw werk uit te voeren?	☐	☐	☐	☐

signaal

> 40 uur

vaak/altijd
vaak/altijd
vaak/altijd
vaak/altijd
vaak/altijd
vaak/altijd

Werkomgeving

	nooit	soms	vaak	altijd	
82	Heeft u het afgelopen jaar in uw werk zelf te maken gehad met pesten of intimidatie?	☐	☐	☐	☐
96	Is de dagelijkse leiding bereid om te luisteren naar uw problemen op het werk?	☐	☐	☐	☐
97	Wordt u door de dagelijkse leiding voldoende ondersteund in uw werk?	☐	☐	☐	☐
98	Kunt u voldoende overleggen over uw werk?	☐	☐	☐	☐
99	Is het werk doorgaans goed georganiseerd?	☐	☐	☐	☐
100	Kan de dagelijkse leiding goed conflicten oplossen?	☐	☐	☐	☐
104	Wordt u rechtvaardig behandeld op uw werk?	☐	☐	☐	☐

signaal

soms/vaak/altijd

nooit/soms
nooit/soms
nooit/soms
nooit/soms

niet of nauwelijks/in geringe mate
niet of nauwelijks/in geringe mate

Invloed

	nooit	soms	vaak	altijd	
79	Kunt u zelf beslissen hoe u uw werk uitvoert?	☐	☐	☐	☐
80	Heeft u invloed op het werktempo?	☐	☐	☐	☐
81	Bepaalt u zelf de volgorde van uw werkzaamheden?	☐	☐	☐	☐

signaal

nooit/soms
nooit/soms
nooit/soms

STRESSVERSCHIJNSELEN

Algemene stressklachten en mentale vermoeidheid

	nooit	soms	vaak	altijd	
32	Was u onrustig of gejaagd?	☐	☐	☐	☐
33	Voelde u zich emotioneel uitgeput?	☐	☐	☐	☐
34	Voelde u zich moe?	☐	☐	☐	☐
35	Sliep u slecht?	☐	☐	☐	☐
36	Voelde u zich lichamelijk uitgeput?	☐	☐	☐	☐
37	Vond u het moeilijk te ontspannen na het werk?	☐	☐	☐	☐

signaal

vaak/altijd
vaak/altijd
vaak/altijd
vaak/altijd
vaak/altijd
vaak/altijd

Vitaliteit

	nooit	zelden	soms	regelmatig	altijd	
29	Heeft u de laatste tijd plezier in gewone dagelijkse bezigheden?	☐	☐	☐	☐	
30	Bent u de laatste tijd actief en fit?	☐	☐	☐	☐	
31	Heeft u de laatste tijd vertrouwen in de toekomst?	☐	☐	☐	☐	
42	Hoe beoordeelt u uw werkvermogen op dit moment als u kijkt naar de geestelijke (psychische) eisen die het werk aan u stelt?	zeer slecht	slecht	matig	goed	zeer goed

signaal

nooit/zelden/soms
nooit/zelden/soms
nooit/zelden/soms

zeer slecht/slecht/matig

Psychische aandoeningen

	geen	1 aandoening	2 aandoeningen	5 aandoeningen	
38e	Heeft u op dit moment een psychische aandoeningen die is vastgesteld of behandeld door een arts?	☐	☐	☐	☐

signaal

1 of meer aandoeningen

BUFFERS en OVERIGE STRESSOREN

	nooit	soms	vaak	altijd	
83	Is de sfeer tussen u en uw collega's goed?	☐	☐	☐	☐
84	Is de samenwerking tussen u en uw collega's goed?	☐	☐	☐	☐
85	Voelt u zich op uw werkplek een deel van de groep?	☐	☐	☐	☐
86	Ervaart u een goede balans tussen uw werk en uw privéleven?	☐	☐	☐	☐
90	Geeft uw werk u de mogelijkheid om uw kennis en vaardigheden te ontwikkelen?	☐	☐	☐	☐
102	Wordt uw werk erkend en gewaardeerd door de dagelijkse leiding?	☐	☐	☐	☐
103	Is uw loon in verhouding tot uw inspanningen op het werk?	☐	☐	☐	☐
106	Maakt u zich zorgen dat u werkeloos kunt worden?	☐	☐	☐	☐
108	Maakt u zich zorgen dat uw baan verandert door een reorganisatie of fusie?	☐	☐	☐	☐

signaal

nooit/soms
nooit/soms
nooit/soms
nooit/soms

nooit/soms

niet of nauwelijks/in geringe mate
niet of nauwelijks/in geringe mate
in (zeer) belangrijke mate
in (zeer) belangrijke mate